موسسه: Vipبخون

عنوان آزمون : سوالات تشریحی فصل۴

نام درس : جامعه شناسی۲

۱ نظریهٔ «پایان تاریخ فوکویاما» کدام معنا را القا می‌کرد؟

۲ انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری بر مسئلهٔ اسرائیل داشت؟

۳ یک مورد از تفاوت‌های انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم را بنویسید.

۴ کدام شهر ایران، دومین شهر قربانی جنگ‌افزارهای شیمیایی در جهان پس از هیروشیما بود؟

۵ حکومت قاجار با شمشیر ایل قاجار به قدرت رسیده بود و تعامل عالمان شیعی با آن‌ها بر مدار ..... بود.

۶ منوّرالفکران غرب‌گرا در ایران چه ویژگی‌هایی داشتند؟

۷ انقلاب اسلامی ایران در حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی در شکل چه اندیشه‌ها و رویکردها و نظریه‌ها مؤثر بود؟

۸ جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و به ..... منجر شد.

۹ انقلاب اسلامی ایران چه نقشی در ظهور بحران‌های معرفتی و معنوی جهان غرب داشت؟

۱۰ انقلاب اکتبر روسیه، چه رویکردی داشت؟

۱۱ نظریهٔ «جنگ تمدن‌ها» از سوی نظریه‌پردازان غربی به حضور فرهنگی جهان اسلام، به چه معنی است؟

۱۲ هنگامی که امام خمینی انقلاب را آغاز کرد، شاه و روشنفکران چپ در چه موقعیتی قرار داشتند؟

۱۳ «فوکویاما» در نظریهٔ پایان تاریخ، چه چیزی را محصول نهایی تاریخ بشری می‌داند؟

۱۴ «العروة الوثقی» چه نشریه‌ای بود و توسط چه کسی و در کجا منتشر می‌شد؟

۱۵ در فعالیت اجتماعی - سیاسی، فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی، چه ویژگی دارد؟ یک نمونهٔ تاریخی نام ببرید.

۱۶ بیداری اسلامی دفاع از چه کسانی را در جهان وظیفهٔ خود می‌داند؟ و رسالتش چیست؟

۱۷ روشنفکران چپ جوامع اسلامی، حرکت‌های خود را در چارچوب چه اندیشه‌هایی سازمان می‌دادند؟

۱۸ کشورهای مسلمانی که زیر نفوذ بلوک غرب و شرق بودند چه برخوردی با اسرائیل داشتند؟

۱۹ درباره‌ی تفاوت حرکت اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی با حرکت‌های اخیر بیداری اسلامی گفت‌وگو کنید.

۲۰ انقلاب اسلامی ایران بر جریان بیداری اسلامی چه تأثیراتی داشته است؟

پاسخنامه تشریحی

۱ فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کرد.

۲ انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئلهٔ اسرائیل را در مسئلهٔ جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً، مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان مخدوش کرد؛ ثانیاً، مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد به اسلام و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

۳ ۱- انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک غرب و با حمایت بلوک شرق شکل گرفتند. ولی انقلاب ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت و از آغاز، جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی خود را اعلان کرد. ۲- انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند، اما انقلاب ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقشار و گروه‌ها را دربر گرفت. ۳- انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ و برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند ولی انقلاب ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلقی نداشت ۴- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند. ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند. به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهرهٔ استعمار نو بازمی‌گشت. این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیهٔ قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند اما انقلاب ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت. (ذکر یک مورد کافی است.)

۴ سردشت.

۵ مقاومت منفی

۶ ۱- نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند.
۲- خواستار اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند.
۳- راه نجات را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.
۴- مفهوم امت و ملت اسلامی برای آن‌ها بی‌معنا یا منفور بود و به ناسیونالیسم روی آورده بودند.

۷ این انقلاب شاهدی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی بود و در شکل‌گیری اندیشه‌های پسامدرن، به‌وجود آمدن رویکردهای دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار و ارزش‌های بعد از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های ناظر به افول سکولاریسم مؤثر بود.

۸ جنبش عدالتخانه

۹ انقلاب اسلامی ایران با آرمان‌هایی که داشت، تأثیرات جهانی خود را فراتر از مرزهای جهان اسلام نشان داد. بحران‌های عمیق معرفتی و معنوی جهان غرب و چالش‌های آن با انقلاب اسلامی و شکل‌گیری جنبش‌های اسلامی فرصت بروز و ظهور یافتند.

۱۰ انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، اگر چه با دیگر انقلاب‌های اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی به دلیل خصلت سکولار خود، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۱۱ اذعان به حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از سوی نظریه‌پردازان غربی، با عنوان جنگ تمدن‌ها مطرح شد. این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی، اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها، جایگاه برجسته انقلاب و فرهنگ اسلامی را نایده گرفت ثانیاً با طرح جنگ تمدن تمدن‌ها، رویکرد خصمانهٔ جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌کرد.

۱۲ شاه در حاشیهٔ دولت‌های غربی در جایگاه امن قرار گرفته بود و روشنفکران چپ از صحنهٔ رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

۱۳ او فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبهٔ نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پندارد و نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.

۱۴ نشره‌ای دربارهٔ خودباوری مسلمین و مبارزه با استعمار که سیدجمال‌الدین اسدآبادی با همکاری محمد عبده در پاریس منتشر و در ده‌ها کشور آسیایی و آفریقایی توزیع می‌کرد.

۱۵ ویژگی: اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت.
نمونهٔ تاریخی: جنبش تنباکو.

۱۶ بیداری اسلامی، دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفهٔ خود می‌داند، نوع بشر را مخاطب خود قرار می‌دهد و حل مشکلات معرفتی و معنوی بشریت را در محدودهٔ رسالت خود می‌بیند.

۱۷ اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی، مارکسیستی.

۱۸ کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمت می‌شناختند و در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند و برخی دیگر که زیر نفوذ بلوک شرق بودند جبههٔ پایداری مقاومت را تشکیل می‌دادند. گروه‌های مبارز فلسطینی ناگریز به بخش اخیر ملحق می‌شدند.

۱۹ نخستین بیدارگران در جهان اسلام، اندیشمندان و عالمانی بودند که با نظر به خطر سیاسی دولت‌های غربی، استقلال و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند، آن‌ها برای رسیدن به این منظور، به اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی می‌پرداختند. اما بیداری اسلامی حاصل انتقال بیداری از سطح نخبگان به متن مردم و فرهنگ عمومی جامعه‌ی اسلامی است و خواهان دگرگونی در ساختار سیاسی است.

۲۰ برپایی جنبش‌هایی در کشورهای اسلامی مانند مصر و الجزایر و افغانستان و جنبش کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ به بعد، ایجاد الگوی جدید برای مبارزه با اسرائیل و اهمیت‌بخشی به مسئله‌ی فلسطین با اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعه